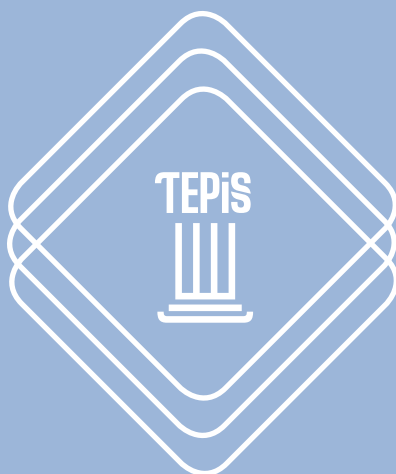

Tłumacz a wyzwania współczesnego i przyszłego rynku pracy

PROGRAM KONFERENCJI
14–21 października 2023 r.

KONFERENCJA

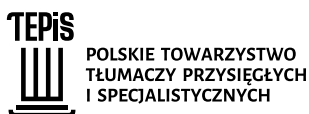
**Polskiego Towarzystwa Tłumaczy
Przysięgłych i Specjalistycznych TEPiS**
organizowana we współpracy
z Uniwersytetem Wrocławskim

**„Tłumacz a wyzwania
współczesnego i przyszłego rynku pracy”**

w dniach 14–21 października 2023 r.

- **14 października 2023 r. – sesja plenarna stacjonarna**
Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii UWrocław, sala 2D w budynku D,
ul. Uniwersytecka 7–10, Wrocław, [mapa](#)
- **16–20 października 2023 r. – warsztaty online**
- **21 października 2023 r. – sesja plenarna online**

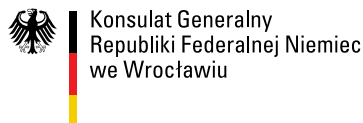
Organizator:

Współorganizator:

Patronat honorowy:

Sponsor partnerski:

SOBOTA, 14 października 2023 r.

Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii UWrocław, sala 2D w budynku D

SESJA PLENARNA

- 09.30–10.00 *Rejestracja uczestników*
- 10.00–10.30 Otwarcie Konferencji
dr Marta Czyżewska – prezes PT TEPIŚ
Martin Kremer – Konsul Generalny Niemiec we Wrocławiu
dr hab. Anna Małgorzewicz, prof. UWrocław – Prodziekan Wydziału Filologicznego, Uniwersytet Wrocławski
dr hab. Katarzyna Biernacka-Licznar, prof. UWrocław – prezes Dolnośląskiego Koła PT TEPIŚ
- 10.30–11.15 **prof. dr hab. Jan Miodek (UWrocław)**
Gramatyczno-leksykalne relacje polsko-innojęzyczne
- 11.15–12.00 **prof. dr hab. Marek Kuźniak, dr Joanna Woźniczka (UWrocław)**
Tłumaczenia ustne poświadczane – problemy w kontekście dydaktyki i praktyki
- 12.00–12.15 przerwa na kawę
- 12.15–13.00 **dr hab. Rafał Szubert (UWrocław)**
Tłumaczenie maszynowe, czyli ratuj się kto może?
- 13.00–13.45 **mec. Konrad Schampera (Kancelaria Prawna Schampera, Dubis, Zając i Wspólnicy)**
Tłumaczenia specjalistyczne w międzynarodowej kancelarii prawnej
- 13.45–14.00 **Uroczyste wręczenie nagrody PT TEPIŚ – LAUR TŁUMACZA 2023**
- 14.00–15.00 przerwa na obiad
- 15.00–15.45 **mgr Magda Jeong**
Tłumaczenia dyplomatyczne
- 15.45–16.15 **dr Agnieszka Szamborska, lic. Agnieszka Zagórska (LG Energy Solution Wrocław Sp. z o.o.)**
W poszukiwaniu dobrych praktyk – tłumacze w biznesie
- 16.15–16.30 przerwa na kawę
- 16.30–17.15 **mgr Aleksandra Bacz**
Zawód tłumacza przysięgłego i konferencyjnego w praktyce
- 17.15–17.45 **dr Ilona Gwóźdź-Szewczenko (UWrocław)**
Tłumacz wobec wyzwań współpracy transgranicznej
(na przykładzie projektów realizowanych na polsko-czeskim pograniczu)
- 17.45–18.30 **Zagraniczne Koło PT TEPIŚ**
Jakie rozwiązania związane z praktyką wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego można przenieść do Polski z innych krajów?

19.00 Spotkanie integracyjne w restauracji Masala Indian Restaurant ul. Kuźnicza 3/1A [mapa](#)
Koszt 145 zł (płatne dodatkowo), zapisy do dnia 10.10.2023 r. przez e-sklep.
Liczba miejsc ograniczona, decyduje kolejność wpłat.

XXXVII WARSZTATY PRZEKŁADU SPECJALISTYCZNEGO

16–20 października 2023 r. (udział w trybie online)

PONIEDZIAŁEK, 16 października 2023 r.

SEKCJA HISPANSKA – mgr Ewa Urbańczyk-Piskorska

- 17.00–17.05 otwarcie sesji
- 17.05–17.50 **dr Katarzyna Poppek-Bernat**
Korpus hiszpańskojęzycznych wyroków karnych jako narzędzie
(samo)kształcenia i pracy tłumaczy
- 17.50–18.20 **mgr Lucyna López Sáez**
Jakich pomocy dorobił się tłumacz z 20-letnim stażem
- 18.20–19.05 **mgr Daniela Banaszkiewicz de Vela**
Medycyna i anatomia w pracy tłumacza języka hiszpańskiego.
Wybrane zagadnienia
- 19.20–20.05 **mgr Anna Poławska**
Finca, inmueble, propiedad... – pojęcie nieruchomości w hiszpańskich aktach
prawnych i umowach
- 20.05–20.50 Minitertulia *Uprawnienia TP w Polsce i Hiszpanii w pytaniach i odpowiedziach*
z udziałem posiadaczy uprawnień honorowanych w obu krajach
- 20.50–21.00 podsumowanie i zakończenie obrad sekcji

SEKCJA CZESKA – PhDr. Anna Szuster

- 17.55–18.00 otwarcie sesji
- 18.00–19.30 **PhDr. Mgr. Jana Pokojová**
Warsztaty z zakresu notacji w tłumaczeniu symultanicznym i konsekwentnym
- 19.30–21.00 **mgr Maciej Karmoliński**
Cyberbezpieczeństwo w pracy tłumacza przysięgłego oraz tłumacza tekstów
specjalistycznych
- 21.00–21.10 podsumowanie i zakończenie obrad sekcji

XXXVII WARSZTATY PRZEKŁADU SPECJALISTYCZNEGO

16–20 października 2023 r. (udział w trybie online)

WTOREK, 17 października 2023 r.

SEKCJA ANGIELSKA – dr Aleksandra Podgórnjak-Musil

- 17.00–17.05 otwarcie sesji
- 17.05–18.00 **prof. dr hab. Leszek Berezowski**
How to understand and translate legal English verb and noun sequences
- 18.00–18.45 **dr Katarzyna Strębska-Liszewska**
Tłumaczenia orzeczeń sądowych polskiego i amerykańskiego Sądu Najwyższego
- 18.45–19.40 **dr hab. Łucja Biel, prof. UW oraz dr Dariusz Koźbiał**
Postędyca tłumaczeń maszynowych – teksty prawne i prawnicze
- 19.40–20.25 **mgr Sławomir Bańcyrowski**
Praktyczne aspekty pracy tłumacza dla brytyjskich organów wymiaru sprawiedliwości
- 20.25–21.05 **mgr Marika Adamczyk-Żylińska**
Nic za darmo, czyli *consideration* jako podstawowy element umowy w prawie anglosaskim
- 21.05–21.15 podsumowanie i zakończenie obrad sekcji

SEKCJA FRANCUSKA – dr hab. Beata Kędzia-Klebeko, prof. US

- 16.00–16.05 otwarcie sesji
- 16.05–16.50 **dr hab. Jolanta Rachwalska von Rejchwald, prof. UMCS**
La caverne (ou la grotte) d'Ali Baba? Kilka uwag o tłumaczeniu terminów bliskoznacznych „grota/jaskinia” w tekstach specjalistycznych i popularnonaukowych
- 16.55–17.40 **mgr Anna Wilczyńska**
Polskie i francuskie akta stanu cywilnego od A do Z
- 17.45–19.15 **dr Paloma Korycińska, lek. Sylwia Cioch-Żabińska**
Tłumaczenie francuskich opinii sądowo-psychiatrycznych w obrocie prawnym. Warsztat praktyczny
- 19.20–20.05 **dr hab. Pierre-Frédéric Weber, prof. US**
Diplomatie et traduction. Enjeux, risques et dilemmes?
- 20.05–20.15 podsumowanie i zakończenie obrad sekcji

XXXVII WARSZTATY PRZEKŁADU SPECJALISTYCZNEGO

16–20 października 2023 r. (udział w trybie online)

ŚRODA, 18 października 2023 r.

SEKCJA NIEMIECKA – dr Marta Czyżewska

- 17.00–17.05 otwarcie sesji
- 17.05–17.55 **dr Małgorzata Osiewicz-Maternowska**
Standardowe formuły jako stały element umów w językach niemieckim i polskim i ich warianty w tłumaczeniu w świetle zasad języka prawa jako języka fachowego
- 17.55–18.45 **mgr Tatiana Kaczorowska**
Postępowanie o udzielenie polskim przedsiębiorcom prekwalfikacji na roboty budowlane w Niemczech – procedura i terminologia
- 19.00–19.50 **dr Paweł Bielawski**
O problemach tłumaczeniowych frazeologii prawniczej i jej korzyściach dla przekładu prawniczego
- 19.50–20.40 **mgr Sabina Bursy**
Siarczysty język niemiecki i polski – tłumaczenie przekleństw i wulgaryzmów z uwzględnieniem odpowiedniego rejestru językowego
- 20.40–20.50 podsumowanie i zakończenie obrad sekcji

SEKCJA UKRAIŃSKA – mgr Evelina Bryczek

- 17.30–17.35 otwarcie sesji
- 17.35–18.35 **dr Jagoda Dzida**
O tłumaczu przysięgłym Holmesie, czyli: kto powinien wykrywać fałszerstwa dokumentów?
- 18.40–19.40 **mgr Nataliia Vivchar**
Tłumaczenie badania przedmiotowego, w tym neurologicznego, jako nieodłącznej części epikryz
- 19.45–20.45 **mgr Yuliya Gogol**
Dokument cyfrowy w zawodzie tłumacza przysięgłego – warsztat praktyczny/ dyskusja
- 20.45–20.55 podsumowanie i zakończenie obrad sekcji

XXXVII WARSZTATY PRZEKŁADU SPECJALISTYCZNEGO

16–20 października 2023 r. (udział w trybie online)

CZWARTEK, 19 października 2023 r.

SEKCJA WŁOSKA – dr Łukasz Jan Berezowski

- 17.00–17.05 otwarcie sesji
- 17.05–18.00 **dr Łukasz Jan Berezowski**
Nazewnictwo organów władzy sądowniczej we Włoszech i w Polsce a ich ekwiwalencja formalna i pragmatyczna: studium porównawcze w oparciu o dane korpusowe
- 18.00–19.30 **dr Roberto Privitera**
Warsztat tłumaczenia prawniczego: dokumenty związane z przepisami prawa drogowego we Włoszech i Polsce oraz przestępstwa z ich naruszenia wynikające
- 19.30–21.00 **dr hab. Agnieszka Woch, prof. UŁ**
Warsztat tłumaczenia medycznego: przekład dokumentacji szpitalnej
- 21.00–21.10 podsumowanie i zakończenie obrad sekcji

SEKCJA ROSYJSKA – mgr Urszula Deja

- 17.30–17.35 otwarcie sesji
- 17.35–19.05 **mec. Natalia Wasilenko**
Analiza tłumaczenia na język rosyjski tekstu pouczenia procesowego z wykorzystaniem ChatGPT
- 19.15–20.00 **dr Magdalena Kuratczyk**
Czy sprawiedliwość to zawsze справедливость? Polsko-rosyjska homonimia międzyjęzykowa w dwujęzycznych słownikach prawniczych
- 20.05–20.50 **dr Magdalena Majchrzyk**
Znaki manipulacyjne na opakowaniach transportowych – zastosowanie, podobieństwa i różnice terminologiczne w językach polskim i rosyjskim
- 20.50–21.00 podsumowanie i zakończenie obrad sekcji

XXXVII WARSZTATY PRZEKŁADU SPECJALISTYCZNEGO

16–20 października 2023 r. (udział w trybie online)

PIĄTEK, 20 października 2023 r.

SEKCJA JĘZYKÓW ORIENTALNYCH – dr Emilia Wojtasik-Dziekan

- 17.00–17.05 otwarcie sesji
- 17.05–18.35 **dr hab. Joanna Grzybek**
Pozew i wniosek jako pisma inicjujące postępowanie cywilne
w tłumaczeniu chińsko-polskim
- 18.40–19.25 **dr Emilia Wojtasik-Dziekan**
O płatnościach i związanych z nimi zapisach w umowach koreańskiego
i polskiego prawa cywilnego – na wybranych przykładach
- 19.30–20.15 **dr Daria Zozula**
Uprzedzenia i nieporozumienia w komunikacji profesjonalnej
na przykładzie kontaktów pracowniczych polsko-indonezyjskich
- 20.15–20.25 podsumowanie i zakończenie obrad sekcji

SOBOTA, 21 października 2023 r.

SESJA PLENARNA

(udział w trybie online)

10.00–10.30 *Logowanie uczestników*

10.30–11.15 **mgr inż. Marta Bartnicka**
Tłumaczenia maszynowe i sztuczna inteligencja

11.15–12.00 **dr Małgorzata Kolankowska**
(Akademickie Centrum Badawcze. Ex-Centrum Olgi Tokarczuk)
Tłumaczenie konstelacyjne – o tłumaczach i tłumaczeniach Olgi Tokarczuk

12.00–12.15 przerwa

12.15–13.00 **mgr Grzegorz Piątkowski**
Cienie i blaski pracy tłumacza ustnego w 2023 roku

13.00–13.45 **mgr Aleksandra Cichoń-Królikowska, mgr Anna Piątkowska (PT TEPIS)**
Tłumacz przysięgły ustny w sądzie, prokuraturze, policji – co zrobić,
żeby nam się łatwiej i przyjemniej pracowało

13.45–14.30 **mgr Nadja Sarnowska**
Tłumacz konferencyjny w epoce cyfrowej – doświadczenia tłumaczy
konferencyjnych w Polsce ze zdalnym tłumaczeniem symultanicznym (RSI)

14.30–15.00 dyskusja panelowa, podsumowanie i zakończenie konferencji

Organizatorzy zastrzegają sobie możliwość wprowadzenia drobnych zmian w programie.

WARUNKI UCZESTNICTWA

Konferencja PT TEPIS z XXXVII Warsztatami Przekładu Specjalistycznego we współpracy z Uniwersytetem Wrocławskim odbędzie się w trybie hybrydowym:

- stacjonarnie – 14.10.2023 r. (sobota) na Uniwersytecie Wrocławskim (Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii, sala 2D w budynku D, ul. Uniwersytecka 7–10, Wrocław)
- online:
 - w dniach 16–20.10.2023 r. (poniedziałek – piątek) popołudniami odbędą się XXXVII Warsztaty Przekładu Specjalistycznego w sekcjach językowych;
 - w dniu 21.10.2023 r. (sobota) sesja plenarna i zakończenie konferencji

Istnieje możliwość wykupienia uczestnictwa w całości Konferencji lub wyłącznie w części online.

Wpisowe obejmuje uczestnictwo w części plenarnej i w jednej wybranej sekcji językowej – istnieje możliwość wykupienia dostępu do kolejnej sekcji językowej (UWAGA! Niektóre warsztaty odbywają się tego samego dnia).

Uczestnicy Konferencji PT TEPIS online mogą dokupić pakiet konferencyjny zawierający zestaw firmowy TEPIS-u, tj. notes, smycz oraz torbę w cenie: 60 zł (plus 20 zł opłaty pocztowej, wysyłka na terenie Polski).

Osoby zainteresowane uczestnictwem w Konferencji, których sekcji językowej nie ma w naszej tegorocznej ofercie, prosimy o kontakt z biurem: tepis@tepis.org.pl (rabat 50 zł). Prelegenci są zwolnieni z wpisowego.

Zakup uczestnictwa w e-sklepie TEPIS: <https://tepis.org.pl/sklep/>

Członkowie TEPIS-u, którzy opłacili składki członkowskie, po zalogowaniu się automatycznie otrzymują rabat.

W przypadku pytań, problemów z logowaniem lub zakupem dostępu do warsztatów w dodatkowej sekcji językowej prosimy o kontakt: tepis@tepis.org.pl.

Wpisowe nie podlega zwrotowi.
Konferencja zorganizowana na zasadach non profit.

Polskie Towarzystwo Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych TEPIS
Organizacja pożytku publicznego KRS 0000077499
www.tepis.org.pl tel. 514 434 476

WPISOWE	Członkowie PT TEPIS oraz studenci i słuchacze studiów translatorycznych	Członkowie innych stowarzyszeń tłumaczy	Osoby niezrzeszone
Konferencja PT TEPIS - całość • udział w sesji plenarnej w dn. 14.10 (stacjonarnie) i 21.10 br. (online) • udział w jednej wybranej sekcji językowej online • materiały konferencyjne udostępnione przez prelegentów • pakiet konferencyjny	350 zł	550 zł	650 zł
Konferencja PT TEPIS - udział tylko online • udział w sesji plenarnej 14.10.23 (streaming) i 21.10.23 (online) • udział w jednej wybranej sekcji językowej online • materiały konferencyjne udostępnione przez prelegentów (w formie elektronicznej)	220 zł	370 zł	470 zł
opcja: „pakiet konferencyjny” dla uczestników online. W sprawie wysyłki za granicę prosimy o kontakt z Biurem	60 zł + 20 zł koszt wysyłki w Polsce	60 zł + 20 zł koszt wysyłki w Polsce	60 zł + 20 zł koszt wysyłki w Polsce
opcja: udział w warsztatach w dodatkowej sekcji językowej	60 zł	60 zł	60 zł
opcja: spotkanie integracyjne w restauracji Masala Indian Restaurant, ul. Kuźnicza 3/1A, w sobotę 14.10.2023 r. od godz. 19.00. Zapisy do 10.10.2023 r. przez e-sklep. Liczba miejsc ograniczona, decyduje kolejność wpłat.	145 zł	145 zł	145 zł

ABSTRAKTY I BIONOTY

SESJA PLENARNA 14 PAŹDZIERNIKA 2023 R.

dr Marta Czyżewska – Prezes PT TEPIS, tłumaczka przysięgła języka niemieckiego, członek ekspert PT TEPIS, wiceprezes PT TEPIS X kadencji, przewodnicząca Sekcji Niemieckiej od 2008 r., członek Kolegium Ekspertów PT TEPIS; absolwentka filologii germańskiej Uniwersytetu Warszawskiego, autorka publikowanych przekładów tekstów prawnych i prawniczych, artykułów i książek o tematyce językoznawczej (w tym tłumaczeniowej); nauczyciel akademicki w Instytucie Germanistyki UW oraz na innych uczelniach (tłumaczenia specjalistyczne, lingwistyka ogólna i stosowana); współorganizatorka licznych konferencji, m.in. “Słowa kluczowe” (wspólnie z Wydziałem Polonistyki UW); członek Rady Dydaktycznej w strukturach UW; członek Kolegium Redakcyjnego czasopisma *Lingua legis*.

prof. dr hab. Jan Miodek – wybitny uczony, humanista, erudyta, językoznawca, popularyzator wiedzy o języku polskim i ojczystej kulturze. Przedmiotem jego prac stała się polszczyzna współczesna i dawna, ogólna i regionalna; zainteresowaniem badawczym objął szeroki zakres wiedzy o języku – od gramatyki, przez leksykologię, leksykografię i frazeologię, po dialektologię, socjolingwistykę, onomastykę, język mediów, dyskurs religijny, publicystyczny i polityczny. Jest pierwszym w Polsce autorytetem w dziedzinie upowszechniania wiedzy o języku ojczystym, jego kulturze i poprawności. Wieloletni dyrektor Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu Wrocławskiego, doktor honoris causa Wileńskiego Uniwersytetu Pedagogicznego, Uniwersytetu Opolskiego oraz Uniwersytetu Rzeszowskiego. Opublikował 22 autorskie książki, ponad 200 artykułów w pracach zbiorowych i czasopismach, setki recenzji, komentarzy, komunikatów i not oraz kilkadziesiąt tysięcy felietonów i opracowań popularnonaukowych.

Źródło:

<https://www.ur.edu.pl/pl/uniwersytet/uczelnia/doktorzy-honorowi/2017/jan-miodek>

prof. dr hab. Marek Kuźniak – językoznawca w Instytucie Filologii Angielskiej Uniwersytetu Wrocławskiego, gdzie pełni funkcję dyrektora. Ponadto jest pomysłodawcą i kierownikiem Studiów Podyplomowych Angielskiego Języka Specjalistycznego (SPAJS) w Uniwersytecie Wrocławskim. Prof. Kuźniak jest autorem kilku monografii oraz kilkudziesięciu artykułów naukowych z zakresu semantyki i gramatyki kognitywnej, przekładoznawstwa oraz filozofii języka. Tłumacz przysięgły języka angielskiego, autor m.in. publikacji *Egzamin na tłumacza przysięgłego w praktyce. Język angielski. Analiza językowa* (2016) oraz współautor (wraz z dr. Janem Gościńskim) książki pt. *Tłumaczenie poświadczone ustne. Język angielski* (2020), wydanych nakładem Wydawnictwa C.H. Beck.

dr Joanna Woźniczak – ukończyła studia magisterskie na Uniwersytecie Wrocławskim, gdzie również napisała rozprawę doktorską w zakresie językoznawstwa pt. *Tłumaczenie ustne sądowe uwierzytelnione – próba skonstruowania modelu proceduralnego*. Dr Woźniczak jest wykładowcą na Studiach Podyplomowych Angielskiego Języka Specjalistycznego (SPAJS) w Uniwersytecie Wrocławskim – prowadzi głównie zajęcia dotyczące przekładu poświadczonego pisemnego. Jest tłumaczem przysięgłym języka angielskiego, z doświadczeniem w wykonywaniu tłumaczeń pisemnych i ustnych.

Tłumaczenie ustne poświadczone – problemy w kontekście dydaktyki i praktyki

Wykonywanie tłumaczeń ustnych poświadczonych jest jednym z uprawnień, jakie nadaje tłumaczom przysięgłym ustawa o zawodzie tłumacza przysięgłego z 2005 roku. Jednocześnie ww. ustawa nakłada na tłumaczy obowiązek wykonywania takich tłumaczeń na rzecz organów ścigania, jednak bez sprecyzowania żadnych wytycznych w kwestii sposobu świadczenia takiej usługi. W rezultacie powstają błędne wyobrażenia na temat pracy tłumaczy przysięgłych, a nawet sami tłumacze prezentują różny warsztat praktyczny. Autorzy wystąpienia przedstawią tłumaczenie ustne poświadczone przede wszystkim w kontekście dydaktyki przekładu, omawiając kwestie teoretyczne i praktyczne związane ze szkoleniem osób, które chcą zostać tłumaczem przysięgłym. Zaprezentują również swoje rozważania na temat praktyki przekładu ustnego – zarówno w kontekście dostępnej w tym zakresie teorii, jak i aspektów praktycznych. Autorzy przeprowadzili pilotażowe badanie ankietowe wśród osób przygotowujących się do wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego, a także praktykujących tłumaczy w celu ukazania antycypowanych/realnych problemów, które można napotkać podczas tłumaczenia ustnego.

Marek Kuźniak, Uniwersytet Wrocławski, e-mail: marek.kuzniak@uwr.edu.pl

Joanna Woźniczak, Uniwersytet Wrocławski, e-mail: asia.wozniczak@gmail.com

dr hab. Rafał Szubert – filolog, nauczyciel akademicki, tłumacz przysięgły języka niemieckiego i niderlandzkiego z ponad 30-letnią praktyką. Wykładowca akademicki języka niemieckiego na Uniwersytecie Wrocławskim i na Uniwersytecie Technicznym w Berlinie. Doktor habilitowany w zakresie językoznawstwa germanistycznego i języków specjalistycznych, tytuł uzyskał na Uniwersytecie Technicznym w Berlinie. Współtwórca literatury fachowej, tłumacz tekstów specjalistycznych, autor pierwszego pełnego polskiego tłumaczenia teorii prawa pozytywnego Hansa Kelsena, monografii o języku prawa oraz licznych artykułów naukowych. Członek ekspert Polskiego Towarzystwa Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych TEPIS.

Tłumaczenie maszynowe, czyli ratuj się kto może?

Czy narzędzia do tłumaczenia maszynowego to zbawienie, czy raczej wyzwanie dla współczesnego tłumacza? Czy mogą służyć pomocą tłumaczowi w trudnej sytuacji, czy stanowią raczej trudne zadanie, nową sytuację, ale i nowe wyzwanie, wymagającą od tłumacza wysiłku i poświęcenia? A może są przede wszystkim sprawdzianem wiedzy i kompetencji tłumacza? Spróbuję odpowiedzieć na te pytania w oparciu o analizę kilku tłumaczeń zaproponowanych przez dwa narzędzia do tłumaczenia maszynowego – DeepL i eTranslation.

mec. Konrad Schampera – Rechtsanwalt, partner w Kancelarii Prawnej Schampera, Dubis, Zając i Wspólnicy (SDZLEGAL Schindhelm), należącej do międzynarodowej sieci SCHINDHELM. Od 1997 r. Rechtsanwalt, od 2003 r. wpisany na listę prawników zagranicznych przy Okręgowej Radzie Adwokackiej we Wrocławiu. W latach 2003-2022 Konrad Schampera był partnerem zarządzającym w SDZLEGAL Schindhelm, jednej z wiodących kancelarii prawnych działających na Dolnym Śląsku. Obecnie kieruje działem German Desk. Konrad Schampera jest sędzią arbitrażowym w Sądzie Arbitrażowym przy AHK w Warszawie. Ponadto jest członkiem rady nadzorczej FUNDACJI „KRZYŻOWA” DLA POROZUMIENIA EUROPEJSKIEGO, która powstała w procesie polsko-niemieckiego pojednania, aby wspierać europejskie porozumienie. Konrad Schampera jest również członkiem Kuratorium Fundacji OP ENHEIM.

Tłumaczenia specjalistyczne w międzynarodowej kancelarii prawnej

Jakie są główne oczekiwania/wymagania w stosunku do tłumacza specjalistycznego w międzynarodowej kancelarii prawnej? Jakie konkretnie specjalizacje tłumaczeniowe są obecnie pożądane? Jak wygląda codzienna praca tłumacza w kancelarii prawnej? Jakie są szanse na jego rozwój zawodowy? Na te pytania mec. Schampera odpowie w swoim wystąpieniu, opierając się na długoletnim doświadczeniu w pracy z tłumaczami w kancelarii prawnej. Jest to również doskonała okazja, aby zadać pytania związane z tą wymagającą, ale niezwykle ciekawą ścieżką zawodową.

mgr Magda Jeong – magister koreanistyki UW, ukończyła studia podyplomowe z zarządzania zasobami ludzkimi na WSB we Wrocławiu. Studiowała ponadto zarządzanie w języku koreańskim na Uniwersytecie Sungkyunkwan w Seulu. Jest tłumaczem przysięgłym języka koreańskiego z prawie 15-letnim stażem. Tłumaczyła spotkania polskich i koreańskich prezydentów oraz ministrów zarówno w Polsce, jak i w Korei. W latach 2012–2020 była kierownikiem działu administracji w LG Chem Poland. W listopadzie 2019 r. organizowała wrocławskie spotkania wymiany kulturowej z okazji 30-lecia nawiązania stosunków dyplomatycznych między Polską a Koreą. Od 15 lat jest właścicielem biura tłumaczeń języka koreańskiego KOREANSKI.PL (www.koreanski.pl).

Tłumaczenia dyplomatyczne

Wystąpienie poświęcone jest tłumaczeniom ustnym, które prowadząca wykonuje od dwudziestu lat w świecie polityki. Prowadząca skupi się na praktycznej stronie tych tłumaczeń, toteż wystąpienie skierowane jest do tłumaczy wszystkich języków. Słuchacze usłyszą, jak przygotować się do tłumaczeń podczas wizyt delegacji państwowych oraz poznają nietypowe, w większości zabawne sytuacje, które przydarzyły się prowadzącej. Czy stres pomaga, czy przeszkadza w tłumaczeniu? Jak pracuje i jakie cechy osobowości posiada „idealny tłumacz”? Wystąpienie dotyczy wydarzeń politycznych, ale nie zawiera treści politycznych.

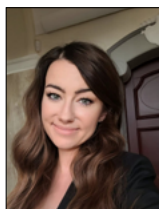
dr Agnieszka Szamborska – magister orientalistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie (język specjalizacyjny: japoński) oraz absolwentka Wydziału Języka i Literatury Koreańskiej na Kyung Hee University (Republika Korei), gdzie w 2016 r. uzyskała tytuł doktora z zakresu nauczania języka koreańskiego jako obcego. W latach 2014–2019 współpracowała z Hankuk University of Foreign Studies (Republika Korei), prowadząc w Departamencie Języka Polskiego zajęcia z języka i kultury polskiej dla koreańskich studentów. Od trzech lat kieruje zespołem tłumaczy w LG Energy Solution Wrocław Sp. z o.o.

lic. Agnieszka Zagórska – absolwentka Uniwersytetu Wrocławskiego, gdzie w 2019 r. uzyskała tytuł licencjata w Instytucie Studiów Klasycznych, Śródziemnomorskich i Orientalnych (kierunek: koreanistyka). Od 2020 r. pracuje w LG Energy Solution Wrocław Sp. z o.o., gdzie zajmuje się tłumaczeniami ustnymi i pisemnymi z zakresu produkcji, innowacji oraz zarządzania biznesem.

W poszukiwaniu dobrych praktyk – tłumacze w biznesie

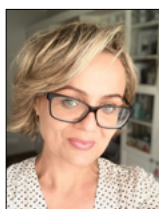
W ostatnich latach odnotowano ogromny rozwój współpracy w zakresie handlu i inwestycji między Polską a Republiką Korei. Wymiana handlowa, współpraca przemysłowa i promocja inwestycji spowodowały wzrost zapotrzebowania na specjalistów związanych z kulturą i językiem koreańskim. Niniejsze wystąpienie jest próbą włączenia się do dyskusji na temat roli i celów tłumaczy w biznesie. Autorki przedstawiają w nim profil zawodowy tłumaczy zatrudnionych w sektorze baterii do samochodów elektrycznych, stawiając m.in. pytania: „Kim są osoby wspierające koreańskiego inwestora w kontakcie z lokalnymi pracownikami?”, „Jak definiowane są ich obowiązki?”, „Jakie dobre praktyki mogłyby w przyszłości ustandaryzować ich zadania?”.

mgr Aleksandra Bacz – tłumaczka przysięgła języka angielskiego od 2018 r. Absolwentka studiów licencjackich: filologia angielska, język biznesu oraz magisterskich: filologia angielska, kultura-media-translacje na Uniwersytecie Śląskim, oraz licencjackich: ekonomia menadżerska oraz magisterskich: finanse i rachunkowość na Wyższej Szkole Bankowej. Ukończyła roczne szkolenie dla tłumaczy symultanicznych w Centrum Szkoleń Symultanicznych w Sosnowcu oraz roczną Szkołę Prawa Angielskiego, organizowaną przez British Law Centre we współpracy z Uniwersytetem Wrocławskim. Uczestniczka wielu szkoleń dla tłumaczy. Aktywna tłumaczka pisemna i ustna. Prowadzi indywidualne zajęcia ćwiczeniowe przed egzaminem na tłumacza przysięgłego.

Zawód tłumacza przysięgłego i konferencyjnego w praktyce

Podczas mojej prezentacji opowiem o formie świadczenia usług, dotacji z Powiatowego Urzędu Pracy na pierwszą jednoosobową działalność gospodarczą, repertorium tłumacza przysięgłego, współpracy z organami wymiaru sprawiedliwości i ścigania, tłumaczeniach w sądzie, tłumaczeniach u notariusza, tłumaczenia ślubów i o zasadach wykonywania tłumaczeń ustnych.

dr Ilona Gwóźdź-Szewczenko – studiowała polonistykę i slawistykę na Uniwersytecie Wrocławskim oraz na Uniwersytecie T. G. Masaryka w Brnie. Obecnie jest adiunktem w Zakładzie Bohemistyki Instytutu Filologii Słowiańskiej UWr i kierownikiem Studiów Podyplomowych *Język Czeski w Administracji, Turystyce i Biznesie*. Jest również tłumaczką języka czeskiego – przekłada teksty naukowe, prawne, ekonomiczne i artystyczne. Od dwudziestu lat powoływana jako biegła w zakresie języka czeskiego przez instytucje wymiaru sprawiedliwości. Zajmuje się także przekładem audiowizualnym. W latach 2017–2022 była koordynatorką tłumaczeń list dialogowych Festiwalu Filmowego *Kino na Granicy* (CZK, SK → PL). Współpracuje z działającą w Instytucie Filologii Słowiańskiej Pracownią Interdyscyplinarnych Badań Przekładoznawczych.

Tłumacz wobec wyzwań współpracy transgranicznej (na przykładzie projektów realizowanych na polsko-czeskim pograniczu)

W wystąpieniu opiszę specyfikę pracy tłumacza współpracującego przy realizacji projektów UE realizowanych w ramach współpracy transgranicznej, zwłaszcza tzw. mikroprojektów. Są to przedsięwzięcia, które obejmują różne działania w zakresie współpracy między instytucjami, w tym międzysektorowej, a także wszelkie aktywności na rzecz integracji transgranicznej i budowania wspólnej tożsamości. We wszystkich tych działaniach bardzo istotny jest tłumacz, którego rola polega nie tylko na wykonaniu usługi tłumaczeniowej, ale nie rzadko staje się swoistym pomostem w tejże współpracy, bowiem prócz znajomości języka ojczystego i języka obcego, musi wykazywać się wrażliwością interkulturową i posiadać wiedzę ogólną w zakresie realizowanego projektu. Często także jako jedyny posiada wiedzę w zakresie jednej i drugiej przestrzeni społeczno-kulturowej.

Zagraniczne Koło PT TEPIS – autorzy drugiej części publikacji

O zawodzie tłumacza przysięgłego w wybranych krajach świata

Urszula Srebrowska (Norwegia), Anna Szuster (Czechy), Monika Marcuła (USA), Agnieszka Domański (Australia), Lucyna Dymorz-Bak (Australia), Sławomir Bańcyrowski (Wielka Brytania)

Rozmowę poprowadzą Sławomir Bańcyrowski i Monika Marcuła

Jakie rozwiązania związane z praktyką wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego można przenieść do Polski z innych krajów?

Czy w dobie ciągłych zmian, cyfryzacji i coraz to nowych wyzwań, jakie rzuca nam współczesny rynek pracy, możliwe jest zaproponowanie interesujących rozwiązań mogących wpłynąć korzystnie na sytuację zawodową tłumaczy?

Omówienie zagadnień prawnych i praktycznych związanych z wykonywaniem zawodu tłumacza przysięgłego w wybranych krajach świata, które można by zaszczerpić na gruncie polskim. Sesja z udziałem autorów publikacji o zawodzie tłumacza przysięgłego, którzy specjalnie na tę okazję przyjechali do Wrocławia z całego świata, żeby podzielić się swoją praktyką i doświadczeniem zawodowym.

SESJA PLENARNA 21 PAŹDZIERNIKA 2023 R.

mgr Marta Bartnicka – w latach 1996–2018 związana była z IBM Translation Center. Przez ten czas zajmowała się tłumaczeniem, weryfikacją, terminologią, testowaniem lokalizacji, prowadzeniem projektów lokalizacyjnych i wdrażaniem tłumaczeń maszynowych. Od 2019 r. pracuje w Dolby Laboratories, w dziale Publishing Engineering, odpowiedzialnym za techniczną stronę tworzenia i publikowania dokumentacji. Wykłada na kierunku Komunikacja techniczna na Akademii Vistula. Od 2017 r. prowadzi autorskie szkolenia z zastosowania tłumaczeń maszynowych w praktyce.

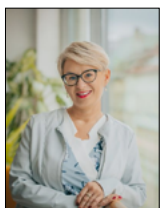
Nowości ze świata MT wrzuca na stronę <https://machinetranslation.pl/>, a porady dotyczące lokalizacji oprogramowania i dokumentacji – na <https://localization.pl/>.

Współautorka publikacji *Programiści i tłumacze. Wprowadzenie do lokalizacji oprogramowania* (z dr. inż. Agenorem Hofmannem-Delborem, wyd. Helion).

Z wykształcenia mgr inż. informatyki (Politechnika Wrocławska). Hobby w kolejności alfabetycznej: biegówki, córki, góry, ogrodnictwo.

Tłumaczenia maszynowe i sztuczna inteligencja

Wykorzystania technologii tłumaczeń maszynowych i sztucznej inteligencji w tłumaczeniach profesjonalnych – na czym stoimy w sześć lat po wejściu na nasz rynek NMT i rok po premierze ChatGPT? Które rozwiązania techniczne są powszechnie stosowane przez tłumaczkę i tłumaczy, które są emocjonującymi nowinkami, a które okazały się zbędne lub wręcz szkodliwe?

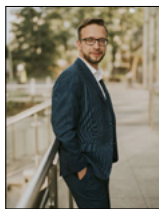

dr Małgorzata Kolankowska – pracuje jako adiunktka w Instytucie Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Wrocławskiego. Hispanistka i tłumaczka. Zainteresowania naukowe: związki między dziennikarstwem i literaturą, reportaże w Polsce, Hiszpanii i Ameryce Łacińskiej, problematyka pamięci, populizm, recepcja twórczości Olgi Tokarczuk na świecie, medycyna narracyjna. Autorka książek *Czerwony i Czarny. Polski spór medialny o Chile, Wyspa. Mamo, przyjeździe! Powiedzieli mi, że mam raka* oraz antologii *Portret kobiety w opowiadaniach dziesięciu hiszpańskich autorek*

(wybór, przekład, posłowie). Organizatorka i współorganizatorka wielu konferencji naukowych o zasięgu krajowym i międzynarodowym. Pracuje również jako koordynatorka projektów w Akademickim Centrum Badań. Ex-centrum Olgi Tokarczuk.

Tłumaczenie konstelacyjne – o tłumaczach i tłumaczeniach Olgi Tokarczuk

Celem wystąpienia jest przedstawienie środowiska tłumaczy Olgi Tokarczuk. Jest to grupa osób tworzących swoistą wspólnotę. Łączy ich osoba noblistki i doświadczenie tłumaczenia tych samych tekstów w różnych kontekstach kulturowych. Tłumacze Tokarczuk współpracują ze sobą na wielu poziomach, spotykają się, nagrywają krótkie filmy wideo, konsultują wybrane fragmenty tekstów. W referacie zostanie omówiona koncepcja tłumaczenia konstelacyjnego, podstawowe trudności związane z tłumaczeniami tekstów Olgi Tokarczuk oraz strategie stosowane przez autorów przekładów.

mgr Grzegorz Piątkowski – tłumacz ustny i pisemny języka angielskiego, działający na rynku od 2007 r. i prowadzący własną działalność gospodarczą od 2013 r. Ma na swoim koncie współpracę tłumaczeniową z instytucjami akademickimi, klientami korporacyjnymi, organizacjami samorządowymi oraz kulturalnymi. Wielokrotnie tłumaczył podczas największych w kraju i regionie konferencji gospodarczych (m.in. Europejski Kongres Gospodarczy, Kongres Energetyczny, Kongres Regionów) i artystycznych (m. in. Europejska Stolica Kultury, Olimpiada Teatralna, American Film Festival, Przegląd Piosenki Aktorskiej). Pisemnie najczęściej tłumaczy teksty z zakresu prawa, gospodarki i techniki. Jest także autorem tłumaczeń kilkunastu pozycji książkowych (beletrystyka i publikacje naukowe). Od 2013 r. prowadzi zajęcia na studiach dziennych, zaocznych i podyplomowych w zakresie tłumaczeń ustnych, pisemnych i języka specjalistycznego w Wyższej Szkole Filologicznej, Uniwersytecie WSB Merito, Uniwersytecie Opolskim i na Uniwersytecie Wrocławskim. Więcej informacji na stronie www.transanglo.pl

Cienie i blaski pracy tłumacza ustnego w 2023 roku

W prezentacji skupię się na przedstawieniu około- i popandemicznej rzeczywistości codziennej działalności tłumacza konferencyjnego, zmianach z ostatnich kilku lat i upowszechnieniu się tłumaczeń zdalnych i związanych z nimi wymaganych rozwiązań technologicznych. Omówię problemy najczęściej spotykane podczas wykonywania zleceń zdalnych i sposoby na zaradzenie im, specyfikę kontaktu z klientem i nowe możliwości na rynku dla tłumaczy zdalnych. W drugiej części wystąpienia porozmawiamy o wadach i zaletach rozpoczęcia lub rozwinięcia pracy w charakterze tłumacza ustnego (z naciskiem na tłumaczenia konferencyjne) w 2023 r. i bliższej/dalszej przyszłości.

mgr Nadja Sarnowska – absolwentka studiów licencjackich na Wydziale Translatoryki, Lingwistyki i Kulturoznawstwa (FTSK) w Garmersheim (Uniwersytet im. Jana Gutenberga w Moguncji) z językiem polskim, niemieckim, angielskim i włoskim oraz studiów magisterskich na kierunku translatorycznym ze specjalizacją z tłumaczenia konferencyjnego w języku polskim, niemieckim i angielskim w Centrum Translatoryki Uniwersytetu Wiedeńskiego.

Obecnie początkująca tłumaczka ustna i pisemna oraz lektorka języka niemieckiego i angielskiego w Centrum Języków Obcych Kontakt w Poznaniu.

Tłumacz konferencyjny w epoce cyfrowej – doświadczenia tłumaczy konferencyjnych w Polsce ze zdalnym tłumaczeniem symultanicznym (RSI)

Celem wystąpienia jest przedstawienie wyników badania ankietowego przeprowadzonego w ramach pracy magisterskiej zrealizowanej w Centrum Translatoryki na Uniwersytecie Wiedeńskim. Badanie przeprowadzone zostało wśród tłumaczy zrzeszonych w Polskim Towarzystwie Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych TEPIŚ oraz Polskim Stowarzyszeniu Tłumaczy Konferencyjnych PSTK i dotyczyło doświadczeń tłumaczy konferencyjnych w Polsce ze zdalnym tłumaczeniem symultanicznym (RSI). Doświadczenia te zostały zbadane pod kątem aspektów technicznych, otoczenia pracy oraz samopoczucia fizycznego i psychicznego tłumaczy. Przyjrano się również zależnościom między nastawieniem tłumaczy symultanicznych do tłumaczenia zdalnego oraz ich ogólnym podejściem do technologii.

mgr Aleksandra Cichoń-Królikowska – absolwentka Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz Ekonomicznego w Krakowie. Stypendystka Rządu Niderlandów. Tłumacz ustny i pisemny z ponad 20 letnim doświadczeniem. Tłumacz przysięgły języka angielskiego od 2003 r. Aktywna członkini PT TEPIS. Zaangażowana w prace w Górnośląskim Kole PT TEPIS od chwili jego powstania, będąc przez kilka kadencji skarbnikiem Koła, a obecnie pełniąc funkcję wiceprezesa. Aleksandra jest zaangażowana w organizację szkoleń dla tłumaczy, dzieli się swoją szeroką wiedzą i dużym doświadczeniem, prowadząc szkolenia zarówno dla PT TEPIS, jak i zajęcia ze studentami. Chętnie pracuje na rzecz całego środowiska tłumaczy w Polsce.

Mama dwóch wspaniałych synów i właścicielka dwóch niesamowitych kotów.

mgr Anna Piątkowska – tłumacz przysięgły języka francuskiego od 2003 r., tłumacz specjalistyczny języka angielskiego i rosyjskiego, ponad 25 lat doświadczenia zawodowego. Absolwentka ILS UW, studiów podyplomowych nt. bezpieczeństwa i wielu kursów z różnych zakresów wiedzy. Specjalizacje: słownictwo techniczne i prawne, wojskowe (ogólne i techniczne), historia XX w., stare dokumenty. Hobby: okres stalinowski w ZSRR, język fiński, blog Lingwistyczna na FB.

Tłumacz przysięgły ustny w sądzie, prokuraturze, policji – co zrobić, żeby nam się łatwiej i przyjemniej pracowało

Tłumaczenia ustne dla organów wymiaru sprawiedliwości to ogromne wyzwanie. My jako tłumacze robimy wiele, żeby się jak najlepiej przygotować do pracy. Pomimo opracowania słownictwa, zapoznania się z aktami sprawy tłumacze często napotykają w codziennej pracy wiele trudności najróżniejszego typu, począwszy od technicznych przez organizacyjne, aż po brak zrozumienia naszej pracy ze strony organów czy uczestników postępowań.

Co możemy zrobić, żeby sobie pomóc? Czy sędziowie, prokuratorzy, policjanci znają specyfikę naszej pracy? Czy warto upominać się o swoje prawa? Jak widzą naszą pracę np. sędziowie? Czy możemy sędziom, prokuratorom i policjantom pomóc w zrozumieniu tego, na czym polega nasza praca i w jakich warunkach pracujemy najefektywniej? Na te i wiele innych pytań odpowiemy podczas naszego wystąpienia na dorocznej konferencji TEPIS.

SEKCJE JĘZYKOWE

SEKCJA HISPZAŃSKA

dr Katarzyna Popek-Bernat – tłumacz przysięgły języka hiszpańskiego, adiunkt w Instytucie Studiów Iberyjskich i Iberoamerykańskich Uniwersytetu Warszawskiego, wieloletni kierownik Pracowni Teorii i Praktyki Przekładu w ww. jednostce i współpracownik Interdyscyplinarnego Podyplomowego Studium Kształcenia Tłumaczy ILS UW oraz Katedry Iberystyki Uniwersytetu SWPS. Praktykę tłumaczeniową łączy z badaniami naukowymi z pogranicza językoznawstwa i translatoryki oraz prowadzeniem zajęć dydaktycznych z zakresu językoznawstwa, teorii, krytyki i historii przekładu oraz różnych odmian przekładu specjalistycznego.

Korpus hiszpańskojęzycznych wyroków karnych jako narzędzie (samo)kształcenia i pracy tłumaczy

Wystąpienie ma na celu zaprezentowanie korpusu hiszpańskojęzycznych wyroków karnych, który został stworzony w ramach projektu JURDIV przy pomocy programu Sketch Engine. Zebrano w nim teksty pochodzące z Argentyny, Chile, Hiszpanii, Kolumbii, Meksyku i Wenezueli. Uczestnicy konferencji zapoznają się z możliwościami płynącymi z wykorzystania tego korpusu w (samo)kształceniu i (samo)doskonaleniu zawodowym oraz w praktyce tłumaczeniowej. Praca z tym narzędziem pozwala między innymi na szybką ekstrakcję terminologii typowej dla interesującego nas gatunku tekstowego oraz obszaru geograficznego oraz na obserwację konwencji leksykalnych, stylistycznych i składniowych zakorzenionych w języku orzecznictwa sądowego związanego ze sprawami karnymi, z uwzględnieniem jego różnicowania geolektalnego.

mgr Lucyna López Sáez – magister filologii romańskiej posiadająca dodatkowo licencjat ekonomii i tytuł zawodowy mastera bankowości i finansów. Tłumaczka z ponad dwudziestoletnim stażem pracy posiadająca uprawnienia TP w Polsce i w Hiszpanii. Członek zwyczajny PT TEPIS.

Jakich pomocy dorobił się tłumacz z 20-letnim stażem

Większość tłumaczy pracuje samotnie. Jesteśmy my, nasz komputer, słowniki, glosariusze i źródła internetowe. Jakie doświadczenia ma w tej dziedzinie wieloletni tłumacz? Jakiego zrobil błędy, czego warto unikać? Co mu się udało i jaką ścieżką warto pójść? Co zgromadził? Z czego często korzysta? Czym może się podzielić? Czym warto się posługiwać, aby nasza praca była jak najwyższej jakości, a przy tym jej wykonanie odbywało się w optymalnym czasie?

mgr Daniela Banaszekiewicz de Vela – tłumacz przysięgły języka hiszpańskiego, członkini PT TEPIS, absolwentka studiów I i II stopnia w Instytucie Studiów Iberoamerykańskich UW (specjalność hiszpańska) oraz UKKNJA na Uniwersytecie Warszawskim. Odbyla roczne studia częściowe na Universidad Autónoma de Madrid oraz ukończyła studia podyplomowe w zakresie tłumaczenia prawniczego i sądowego (IPSKT) w Instytucie Lingwistyki Stosowanej UW. Wiedzę o poprawnej polszczyźnie doskonaliła w Polskiej Akademii Nauk. Ukończyła kursy specjalizacyjne w zakresie medycyny dla tłumaczy na Universidad de Salamanca. Choć mieszka w Ameryce Środkowej, utrzymuje stały kontakt z Polską, również na płaszczyźnie zawodowej.

Medycyna i anatomia w pracy tłumacza języka hiszpańskiego. Wybrane zagadnienia

Nieraz można się spotkać z opinią, że tłumaczeniami medycznymi powinni się zajmować jedynie absolwenci medycyny, ewentualnie absolwenci kierunków pokrewnych. Pewne jest to, że tłumacz medyczny musi zdobyć podstawową wiedzę w zakresie anatomii. Podczas wystąpienia słuchacze będą mieli okazję do poznania słownictwa potrzebnego do określania wybranych części narządu ruchu w języku hiszpańskim oraz pochylić się nad hiszpańskojęzycznym dokumentem z dziedziny traumatologii.

mgr Anna Poławska – tłumaczka przysięgła języka hiszpańskiego z wieloletnim doświadczeniem w pracy dla firm hiszpańskich, kancelarii prawnych, biur tłumaczeń, banków i klientów indywidualnych. Specjalizuje się w przekładzie pisemnym, m.in. tekstów z dziedziny prawa, finansów, zamówień publicznych i obrotu nieruchomościami. Pracuje także jako lingwista dla firm z branży technologicznej oraz prowadzi zajęcia z tłumaczeń specjalistycznych i warsztaty przekładu dla studentów filologii hiszpańskiej. Absolwentka iberystyki na UW oraz Interdyscyplinarnego Podyplomowego Studium Kształcenia Tłumaczy w Instytucie Lingwistyki Stosowanej.

Finca, inmueble, propiedad... - pojęcie nieruchomości w hiszpańskich aktach prawnych i umowach

W wystąpieniu przedstawione zostanie jedno z zagadnień poruszonych w czasie webinarium *Jak czytać, rozumieć i tłumaczyć hiszpańskie umowy sprzedaży nieruchomości?*, które odbyło się w kwietniu 2023 r. Wiele pytań i wątpliwości dotyczyło pojęć takich jak nieruchomość, lokal mieszkalny, dom czy działka w polskim i hiszpańskim języku prawnym i prawniczym. Przyjrzymy się hiszpańskim i polskim definicjom ustawowym i pojęciom funkcjonującym w języku potocznym i umowach, które tłumaczymy. Na przykładzie wybranych fragmentów umów spróbujemy stworzyć mały glosariusz dla tłumaczy.

SEKCJA CZESKA

PhDr. Mgr. Jana Pokojová – urodzona w 1982 r. w miejscowości Vyškov (RC), tłumaczka konferencyjna i pisemna, wykładowca akademicki. Wykonuje tłumaczenia pisemne i ustne z języka hiszpańskiego, niemieckiego oraz czeskiego. Od 2008 roku prowadzi zajęcia z zakresu przekładu pisemnego i ustnego w Zakładzie Translatologii na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Karola w Pradze. Prowadzi zajęcia ze wstępu do tłumaczenia symultanicznego i konsekwentnego. Od wielu lat prowadzi również zajęcia z zakresu tłumaczeń ustnych w ramach podyplomowych studiów European Masters of Conference Interpreting, które przygotowują tłumaczy do pracy w instytucjach UE. Jest członkiem wielu stowarzyszeń i organizacji zrzeszających tłumaczy, jak na przykład Jednota tłumocníků a překladatelů czy Obec překladatelů.

Jako tłumaczka pisemna jest autorką przekładów poezji Christiana Morgensterna, dziełu tego autora oraz jego percepcji w czeskim i hiszpańskim środowisku kulturalnym poświęciła swoją rozprawę doktorską.

Warsztaty z zakresu notacji w tłumaczeniu symultanicznym i konsekwentnym

Podczas warsztatów uczestnicy poznają techniki i sposoby notacji podczas wykonywania tłumaczeń ustnych, z naciskiem na tłumaczenia symultaniczne. Jana Pokojová jest doświadczonym szkoleniowcem (szkolenia m.in. dla JTP Union, zajęcia praktyczne ze studentami na Uniwersytecie Karola w Pradze) i wprowadzi uczestników w tajniki notacji. W zależności od liczby uczestników warsztatów dobrane zostaną odpowiednio ćwiczenia praktyczne. Poruszone zostaną również kwestie najczęstszych błędów i pułapek podczas tłumaczeń ustnych. Zapraszamy do udziału w warsztatach, do dyskusji i wymiany doświadczeń z praktyki tłumaczeniowej.

mgr Maciej Karmoliński – absolwent kierunku Zarządzanie na Akademii Ekonomicznej w Katowicach oraz studiów MBA Akademii Leona Koźmińskiego w Warszawie. W branży informatyki śledczej od 17 lat, w tym od 14 lat na stanowiskach kierowniczych.

Specjalizuje się w procesach zarządzania bezpieczeństwem informacji. Współtwórca wielu prestiżowych projektów z zakresu bezpieczeństwa IT i informatyki śledczej w kraju i zagranicą. Prowadzący od wielu lat szkolenia z Bezpieczeństwa IT, Mobile Forensics oraz informatyki śledczej, posiadacz certyfikatów CCLO – Cellebrite Certified Logical Operator, CCPA – Cellebrite Certified Physical Analyst.

Cyberbezpieczeństwo w pracy tłumacza przysięgłego oraz tłumacza tekstów specjalistycznych

Współczesny świat niesie ze sobą szeroki wachlarz zagrożeń, których często nie jesteśmy w stanie przewidzieć. Czy wiesz, że w swojej pracy jesteś nieustannie narażony na niebezpieczne cyberataki? Specjalnie dla osób, których głównym narzędziem pracy jest komputer podpięty do Internetu przygotowaliśmy szkolenie, które w praktyczny sposób obrazuje zagrożenia, techniki ataków cyberprzestępczych oraz socjotechnicznych. Nie tylko

uświadamiamy o ich istnieniu, ale także uczymy, jak je wykrywać i jak prawidłowo na nie reagować! Warsztat skupi się na następujących zagadnieniach: jak działają cyberprzestępcy; ataki socjotechniczne; ataki przez pocztę e-mail, strony www i komunikatory; ataki APT, phishing, smishing, spear-phishing, pharming, spoofing, spam, spim, scam; polityka hasel – jakie hasło jest bezpieczne, jak nimi zarządzać; bezpieczna praca z pakietem biurowym (Microsoft Office, Open Office), programami pocztowymi oraz przeglądarkami internetowymi; bezpieczne korzystanie z urządzeń mobilnych; bezpieczne korzystanie z sieci bezprzewodowych (Wi-Fi, Bluetooth); bezpieczne przysyłanie danych.

SEKCJA ANGIELSKA

prof. dr hab. Leszek Berezowski – absolwent filologii angielskiej na Uniwersytecie Śląskim, pracownik Uniwersytetu Wrocławskiego, fascynat angielskich przedimków i przekładu specjalistycznego. Zdecydowaną większość dotychczasowych publikacji poświęcił obu tym dziedzinom, skupiając się na użyciu angielskich przedimków w nazwach własnych oraz przekładowi polskich i angielskich dokumentów prawnych. Autor jedynej na świecie monografii angielskiego przedimka zerowego *The Myth of the Zero Article*, opublikowanej w wydawnictwie Continuum / Bloomsbury oraz sześcioksiążkowej serii poświęconej przekładowi dokumentów prawnych i gospodarczych wydanej nakładem Wydawnictwa C.H. Beck.

How to understand and translate legal English verb and noun sequences

Przekładając dokumenty pisane angielskim językiem prawa, każdy tłumacz wcześniej czy później trafia na sekwencje rzeczowników i czasowników, które w całości lub części wyglądają na połączenia wyrazów bliskoznacznych. Rzeczowniki zwykle występują parami, np. *place and stead, support and maintenance*, itd., a czasowniki często tworzą jeszcze dłuższe i bardziej zróżnicowane ciągi, np. *do, make, publish and declare*. W języku polskim takim połączeniom zwykle odpowiadają pojedyncze rzeczowniki i czasowniki, np. miejsce, utrzymanie i ogłosić w przykładach przytoczonych powyżej, ale nie jest to żelazną regułą. Np. w sekwencji *signed, sealed and delivered* przełożyć trzeba wszystkie trzy czasowniki i nie jest to jedyny taki przypadek.

Wykład ukazuje, czym należy się kierować, dobierając polskie odpowiedniki ciągów angielskich rzeczowników i czasowników, wyjaśnia, dlaczego prawidłowe odpowiedniki takich sekwencji często bywają jednowyrazowe i wskazuje, kiedy tak się dzieje, a kiedy należy oddzielnie przekładać wszystkie składniki takich połączeń.

dr Katarzyna Strębska-Liszewska – tłumaczka przysięgła języka angielskiego. Wykonuje również tłumaczenia zwykle z języka niemieckiego. Specjalizuje się w tłumaczeniach prawniczych, finansowych oraz medycznych. Jest doktorem nauk humanistycznych w zakresie językoznawstwa związanym z Uniwersytetem Śląskim oraz autorem artykułów akademickich dotyczących języka wyroków sądowych. Interesują ją zwłaszcza zagadnienia pozostające na styku prawa i medycyny takie jak roszczenia z tytułu odpowiedzialności za produkt medyczny (*product liability claims*) oraz wyroki zapadłe w tego typu sprawach.

Tłumaczy także teksty akademickie. Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Tłumaczy Przyśięgłych i Specjalistycznych TEPIŚ. Tłumaczenia traktuje jako pasję pozwalającą na nieustanny rozwój i poszerzanie horyzontów. Każdą wolną chwilę stara się przeznaczyć na naukę. Prywatnie interesuje się historią, filozofią i nauką języków obcych, uwielbia podróże oraz aktywne spędzanie wolnego czasu.

Tłumaczenia orzeczeń sądowych polskiego i amerykańskiego Sądu Najwyższego

W wystąpieniu wskazane zostaną wybrane fragmenty orzeczeń sądowych polskiego i amerykańskiego Sądu Najwyższego w celu zwrócenia uwagi na różnice i potencjalne wyzwania stojące przed osobami tłumaczącymi ten gatunek tekstów prawnych.

Badania przeprowadzone przez autorkę w ramach doktoratu dowiodły, iż orzeczenia amerykańskie przewyższają polskie orzeczenia pod względem wyrażen ocenających oraz, że wyroki amerykańskie są dłuższe i bardziej wyczerpujące, zawierają więcej wyjaśnień i odniesień do historii. Styl orzeczeń sędziów amerykańskich jest bardziej spersonalizowany, orzeczenia przyjmują formę skrupulatnej analizy poprzednich spraw.

W polskim systemie sądowym z kolei głęboko zakorzenione jest przekonanie, że sędziowie powinni przestrzegać rygorystycznych schematów rozumowania i argumentacji.

W wystąpieniu podjęta zostanie próba omówienia problemów tłumaczeniowych mogących wiązać się z faktem, iż statystycznie język sędziów amerykańskich jest bardziej asertywny i kategoriyczny.

dr hab. Łucja Biel, prof. UW – anglistka i przekładoznawczyni w Instytucie Lingwistyki Stosowanej Uniwersytetu Warszawskiego, gdzie kieruje zespołem badawczym EUMultiLingua; redaktor naczelna *The Journal of Specialised Translation*; absolwentka Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Gdańskiego i University of Cambridge; autorka licznych publikacji z zakresu przekładu prawnego i prawniczego, tłumaczka przysięgła języka angielskiego.

dr Dariusz Koźbiał – doktor nauk humanistycznych w zakresie językoznawstwa, adiunkt i członek Zespołu Badawczego EUMultiLingua w Instytucie Lingwistyki Stosowanej Uniwersytetu Warszawskiego. Uczestniczył w projekcie badawczym Eurolekt – *unijna odmiana języka polskiego i jej wpływ na polszczyznę urzędową*. Autor monografii *The Language of EU and Polish Judges: Investigating Textual Fit Through Corpus Methods*.

Postedycja tłumaczeń maszynowych – teksty prawne i prawnicze

Celem warsztatu jest zapoznanie uczestników z problematyką tłumaczeń maszynowych i postedycji w ujęciu praktycznym. Po przybliżeniu podstawowych pojęć (neuronowe tłumaczenie maszynowe, lekka i pełna postedycja, itp.) omówimy zasady postedycji, najczęstsze błędy w tłumaczeniu maszynowym oraz wyzwania i ryzyka związane z postedycją w kontekście tekstów prawnych i prawniczych.

mgr Sławomir Bańcyrowski – tłumacz z 18-letnim doświadczeniem, członek zwyczajny PT TEPIŚ, brytyjskiego Instytutu Lingwistów CIOŁ (*The Chartered Linguist – Translation and Interpreting*) i *Society of Official Metropolitan Interpreters*. Wpisany do brytyjskiego rejestru NRPSI (*National Register of Public Service Interpreters*). Tłumacz przysięgły w Polsce i Holandii. Tłumacz ustny konferencyjny w parach językowych EN<=>PL i FR, ES=>PL. Absolwent MA *Conference Interpreting* na London Metropolitan University, gdzie prowadził zajęcia na kierunku BA Translation. Posiadacz *Diploma in Public Service Interpreting* i *Diploma in Translation*. Odbił studia na kierunkach: lingwistyka stosowana na Uniwersytecie Warszawskim oraz Legal Translation na City University London. Redaktor i współautor publikacji pt. *O zawodzie tłumacza przysięgłego w wybranych krajach świata część I i część II*. Mieszka w Londynie i Brukseli.

Praktyczne aspekty pracy tłumacza dla brytyjskich organów wymiaru sprawiedliwości

Ze względu na specyfikę i nieprzystawalność brytyjskiego systemu prawnego do systemów kontynentalnych, tłumacze języka prawniczego napotykają spore trudności w zrozumieniu nawet podstawowych wyrażeń i pojęć. Co właściwie oznaczają sformułowania: *bail*, *detained at Her/His Majesty's pleasure*, *security*, *surety*, *PACE*. W jakim kontekście używa się ich najczęściej? Niezrozumienie niektórych z tych terminów może być przyczyną potencjalnie kosztownych nieporozumień, przy czym ich błędne tłumaczenia znajdują się nawet w niektórych słownikach.

Będąc tłumaczem ustnym – jak dobrze zaprezentować się przed sądem używając właściwych form zwracając się do sędziego/sędzi. Kiedy powiedzieć *Your Honour*, a kiedy *My Lord/My Lady*. A jak należałoby zwracać się do tłumacza? Wreszcie, czy słowo *Master* na pewno musi oznaczać kogoś nobliwego? O tych i innych wyzwaniach czyhających na tłumaczy w Anglii i Walii oraz dlaczego niektórzy prawnicy i sędziowie noszą peruki usłyszą Państwo podczas tej krótkiej sesji praktycznej.

mgr Marika Adamczyk-Żylińska – tłumaczka przysięgła języka angielskiego z 12-letnim stażem, absolwentka Wydziału Prawa i Administracji UAM oraz Szkoły Tłumaczy i Języków Obcych UAM. Od początku zainteresowana przekładem prawniczym i nim się głównie zawodowo zajmuje. Od 11 lat również naucza studentów przekładu specjalistycznego – uczy tłumaczeń prawniczych, ekonomicznych i unijnych na Wydziale Anglistyki UAM.

Nic za darmo, czyli consideration jako podstawowy element umowy w prawie anglosaskim

Przedmiotem wystąpienia będzie termin *consideration* w kontekście prawa umów. Tłumacze często borykają się z tym terminem i szukają jego odpowiednika w języku polskim. Ponieważ nie da się dobrze tłumaczyć nie rozumiejąc dokładnie znaczenia tekstu wyjściowego, wspólnie przyjrzymy się koncepcji stojącej za terminem *consideration* i jego rolą w anglosaskich umowach. Następnie spojrzymy na polskie prawo zobowiązań, by zobaczyć, czy mamy tu jakąś zbliżoną instytucję prawa. Na koniec porównamy niektóre propozycje słownikowe w kontekście zdobytej wiedzy.

SEKCJA FRANCUSKA

dr hab. Jolanta Rachwalska von Rejchwald, prof. UMCS – literaturoznawczyni, autorka blisko 100 artykułów o literaturze francuskiej, monografii autorskich, współredaktorka monografii zbiorowych, członkini rady wydawniczej serii „La Perspectiva textual” francuskiego wydawnictwa L’Harmattan; tłumacz przysięgły języka francuskiego; współautorka jedyne polskiego tłumaczenia opus magnum francuskiego antropologa, Gilberta Duranda (*Les structures anthropologiques de l’imaginaire. Introduction à l’archétypologie générale*, Dunod, 1960); koordynatorka w UMCS wydarzenia popularyzującego kulturę i literaturę francuską – Le Choix Goncourt de la Pologne; stażystka ośrodka dydaktycznego CRAPEL w Nancy, kierownik katedry Romanistyki UMCS.

La caverne (ou la grotte) d’Ali Baba ? Kilka uwag o tłumaczeniu terminów bliskoznacznych „grota/jaskinia” w tekstach specjalistycznych i popularnonaukowych

Problem z terminami bliskoznacznymi grota/jaskinia jest dwojaki. Po pierwsze, chodzi o określenie zakresów znaczeniowych i użycie tych terminów w jęz. francuskim i polskim; po drugie, o ich tłumaczenie. Pozorna synonimia utrudnia rozumienie. Badanie definicji słownikowych nie rozwiewa wątpliwości, a wręcz przeciwnie: gmatwa problem. Czy należy mówić o *hommes des grottes (ou des cavernes)*, o *caverne (ou grotte) de Platon*? W wyborze właściwego terminu może pomóc znajomość właściwych kolokacji i kontekstów. Analiza konkretnych przykładów użycia, zaczerpniętych z tekstów specjalistycznych, artykułów prasowych oraz popularnonaukowych, pozwoli na zrozumienie subtelnych różnic znaczeniowych między omawianymi terminami bliskoznacznymi, a w konsekwencji na ich adekwatne użycie i przekład.

mgr Anna Wilczyńska – tłumacz przysięgły języka francuskiego, absolwentka filologii romańskiej na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej i Interdyscyplinarnego Podyplomowego Studium Kształcenia Tłumaczy (IPSKT) na Uniwersytecie Warszawskim. Ukończyła Kurs Języka Francuskiego dla Prawników w Akademii Francuskiego Języka Prawniczego. Poliglotka, która zakochała się w językach i środowisku międzynarodowym mieszkając 10 lat w Izraelu. Sporządza tłumaczenia ustne i pisemne dla organów wymiaru sprawiedliwości oraz klientów prywatnych, posiada własne biuro tłumaczeń, a kulisy pracy tłumacza przysięgłego w nowatorski sposób relacjonuje na swoim instagramie @annawilczynska_pl

Polskie i francuskie akta stanu cywilnego od A do Z

Akta stanu cywilnego są nieodłącznym elementem naszej codzienności, określając tożsamość i umiejscawiając ludzkie istnienie w czasie. Na osi biegu życia każdego człowieka oznaczają ważne wydarzenia, co przekłada się na to, że w pracy tłumacza przysięgłego dokumenty te są jednymi z najczęściej tłumaczonych. Przedmiotem wystąpienia będzie analiza porównawcza polskich i francuskich aktów stanu cywilnego. Na wstępie przedstawimy rys historyczny dokumentów stanu cywilnego oraz przykłady oryginalnych polskich

i francuskich aktów. Przeprowadzimy analizę tych dokumentów wraz z propozycjami tłumaczeń. Webinar zostanie wzbogacony o prezentację ciekawostek i trudności tłumaczeniowych, których opanowanie prowadzi do uzyskania tłumaczeń na najwyższym poziomie jakości.

dr Paloma Korycińska – tłumaczka przysięgła języka francuskiego, tłumaczka pisemna i ustna z kombinacją językową FR–B, ENG–C, IT–C. Tłumaczka konferencyjna akredytowana przy instytucjach UE. Absolwentka bibliotekoznawstwa i informacji naukowej oraz romanistyki UJ, doktor nauk humanistycznych. Adiunkt w Instytucie Studiów Informacyjnych UJ.

lek. Sylwia Cioch-Żabińska – specjalistka w zakresie psychiatrii, Oddział Psychiatrii Sądowej Szpitala Aresztu Śledczego w Krakowie.

Tłumaczenie francuskich opinii sądowo-psychiatrycznych w obrocie prawnym. Warsztat praktyczny
Podczas warsztatu omówione zostaną zasady sporządzania opinii sądowo-psychiatrycznych w Polsce oraz typowe problemy konceptualne i terminologiczne związane z przekładem takich dokumentów z języka francuskiego na polski. Kanwą do wspólnej dyskusji, także z udziałem chętnych słuchaczy, będzie przykładowy tekst ćwiczebny stanowiący kompilację autentycznych francuskich opinii sądowo-lekarskich. Perspektywę lekarza, a zarazem biegłego przedstawi lek. Sylwia Cioch-Żabińska z Oddziału Psychiatrii Sądowej Szpitala Aresztu Śledczego w Krakowie.

dr hab. Pierre-Frédéric Weber, prof. US – germanista, historyk, absolwent Sorbony (Paryż III). Wicedyrektor Instytutu Historycznego Uniwersytetu Szczecińskiego. Zakres badań obejmuje: stosunki polsko-niemieckie i polsko-francuskie, procesy normalizacyjne i pojednawcze w Europie, emocje w stosunkach międzynarodowych. Autor m.in. monografii pt.: *Le Triangle RFA-RDA-Pologne (1961-1975): guerre froide et normalisation des rapports germano-polonais* (Paryż, 2007) oraz *Timor Teutonorum: Angst vor Deutschland seit 1945. Eine europäische Emotion im Wandel* (Paderborn, 2015). Tłumacz prac naukowych z zakresu historiografii. Członek Rady Fundacji Krzyżowej dla Porozumienia Europejskiego, członek polsko-niemieckiej grupy eksperckiej Kopernikus. Badacz stowarzyszony Ośrodka Kultury Francuskiej i Studiów Frankofońskich Uniwersytetu Warszawskiego. Od grudnia 2017 r. Konsul Honorowy Republiki Francuskiej w Szczecinie.

Diplomatie et traduction. Enjeux, risques et dilemmes?

Autour de l'importance de la traduction dans les relations diplomatiques, du poids à accorder à la culture de la langue émettrice et à celle de la langue réceptrice, aux problèmes de nature non-linguistique (notamment politique, idéologique etc.) interférant dans la traduction...

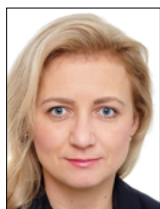
SEKCJA NIEMIECKA

dr Małgorzata Osiewicz-Maternowska – filolog, germanistka, adiunkt w Instytucie Językoznawstwa Uniwersytetu Szczecińskiego, doktor nauk humanistycznych z zakresu językoznawstwa, tłumacz przysięgły języka niemieckiego i magister prawa. Od 2002 roku prowadzi zajęcia z zakresu tłumaczeń pisemnych PL-DE i DE-PL dla studentów filologii germańskiej na wszystkich poziomach zaawansowania, a także wykład ze Wstępu do prawoznawstwa na kierunku – Lingwistyka dla biznesu. Wykładowca na studiach podyplomowych m.in. w Szkole Tłumaczeń i Specjalistycznych Języków Obcych Wydziału Filologicznego US, a także w Szczecińskiej Szkole Wyższej „Collegium Balticum”. Specjalizacja: język prawa ze szczególnym uwzględnieniem prawa cywilnego i handlowego. Autorka opracowań z zakresu prawa cywilnego i prawa pracy: *Zivilrechtliche Verträge im Deutschen und im Polnischen – Paralleltexte für Übersetzer* (2018) i *Arbeitsverträge auf Deutsch und auf Polnisch – eine Analyse aus translatorischer Sicht* (2022) oraz artykułów naukowych dot. teorii i praktyki tłumaczenia tekstów prawnych i prawniczych

Standardowe formuły jako stały element umów w językach niemieckim i polskim i ich warianty w tłumaczeniu w świetle zasad języka prawa jako języka fachowego

Celem wystąpienia jest zwrócenie uwagi słuchaczy na strukturę umów oraz ich stałe elementy w językach polskim i niemieckim. Analiza funkcjonujących w systemach prawnych obu państw wzorów umownych wskazuje na istnienie pewnego rodzaju standardowych formuł używanych w tekstach obrotu prawnego. Dotyczy to zarówno wszystkich umów w ogólności, jak i umów poszczególnych rodzajów, tj. różnego typu umów cywilnoprawnych, umów o pracę, czy też umów handlowych. Na podstawie wybranych tekstów paralelnych zostanie zaprezentowane zestawienie takich formuł dla języków polskiego i niemieckiego oraz omówiona ich struktura składniowa i leksykalna, która w wielu przypadkach wynika z zasad języka prawa i jego terminologii. Różnice i podobieństwa wynikające z takiego zestawienia mają istotny wpływ na kształt tłumaczenia tego typu tekstów.

mgr Tatiana Kaczorowska – tłumacz przysięgły języka niemieckiego, tłumacz w Kancelarii Prawnej SDZLEGAL Schindhelm we Wrocławiu, od 2022 r. prowadzi własną Kancelarię Tłumacza Przysięgłego Języka Niemieckiego we Wrocławiu, wiceprezes i sekretarz Zarządu Dolnośląskiego Koła PT TEPIS, absolwentka Filologii Germańskiej na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie, studiów podyplomowych na Uniwersytecie w Heidelbergu (m.in. Einführung in das Zivilrecht für Übersetzer/Dolmetscher), kursu Intensivkurs Dolmetschen w Germerheim (Uniwersytet w Moguncji), Szkoły Prawa Polsko-Niemieckiego na Uniwersytecie we Wrocławiu/Uniwersytecie Humboldtów w Berlinie oraz studiów podyplomowych Prawo dla tłumaczy przysięgłych i specjalistycznych na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie.

W wolnym czasie zajmuje się przekładem literackim, ma na swoim koncie pierwsze opublikowane tłumaczenia.

Postępowanie w sprawie o udzielenie prekwalfikacji na roboty budowlane w Niemczech polskim przedsiębiorcom – procedura i terminologia

W niemieckim systemie zamówień publicznych bardzo dużą rolę odgrywa instytucja prekwalfikacji, która polega na ocenie, sprawdzeniu zdolności danego wykonawcy do prawidłowego wykonania zamówienia. Procedura prekwalfikacji określona jest w niemieckich przepisach. Pomyślne przejście tej procedury skutkuje uzyskaniem odpowiedniego certyfikatu i wpisu na listę przedsiębiorstw prekwalfikowanych, co w znacznym stopniu zwiększa szanse przedsiębiorcy na wygranę przetargu. Szczególnie ważną rolę prekwalfikacja odgrywa w udzielaniu zamówień publicznych na roboty budowlane. Przedsiębiorca biorący udział w procedurze prekwalfikacji jest zobowiązany do złożenia licznych dokumentów, które – w przypadku przedsiębiorcy zagranicznego – muszą być przetłumaczone przez tłumacza przysięgłego na język niemiecki. Z tego powodu bardzo ważne jest, aby tłumacz podejmujący się takich zleceń miał wiedzę na temat tego procesu. W trakcie wystąpienia zostanie zaprezentowana procedura prekwalfikacji na roboty budowlane, wymagane dokumenty i związana z nią terminologia specjalistyczna.

mgr Sabina Bursy – ukończyła Lingwistykę Stosowaną na Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz studia podyplomowe Handel zagraniczny na Uniwersytecie Ekonomicznym we Wrocławiu. Tłumaczka przysięgła języka niemieckiego, freelancerka, egzaminator certyfikowany ÖSD, lektorka, wykładowczyni akademicka, która pokochała nauczanie online. Swoją wiedzą i doświadczeniem dzieli się ze studentami kierunków filologicznych, studiów podyplomowych oraz realizuje się jako kierownik merytoryczny na studiach podyplomowych z zakresu języka niemieckiego. Tłumaczenie to pasja, zawód i przyjemność, którą realizuje już od ponad 20 lat, prowadząc działalność gospodarczą.

Siarczasty język niemiecki i polski – tłumaczenie przekleństw i wulgaryzmów z uwzględnieniem odpowiedniego rejestru językowego

Tłumacz to nie tylko osoba wykonująca tłumaczenie, lecz także pośrednik kulturowy, którego zadaniem jest przekazanie treści z odpowiednim zabarwieniem językowym. Przekleństwa i wulgaryzmy to często pojawiające się słowa np. w zeznaniach świadka, w mediacjach, negocjacjach itd. Język potoczny, w tym także wulgaryzmy, jest strefą zaniedbaną przez tłumaczy, a często odpowiednie ich przełożenie na dany język ma istotny wpływ na zrozumienie komunikatu mówcy bądź też autora tekstu. Tłumacze często nie potrafią wyjść ze swojej strefy komfortu, wstydzą się, nie są w stanie odpowiednio wyrazić treści wulgarnych i to tabu chciałabym przełamać. Zastanowimy się, co zrobić ze słowami, które często „nie chcą nam przejść przez gardło”, a są częścią integralną wypowiedzi. Zeigen wir mal was wir drauf haben!

dr Paweł Bielawski – ukończył filologię germańską na Uniwersytecie Wrocławskim oraz studia podyplomowe z przekładu specjalistycznego i Szkołę Prawa Niemieckiego na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Na Uniwersytecie w Lipsku obronił doktorat z zakresu translatologii prawniczej. Interesuje się przekładem tekstów z zakresu prawa – w szczególności przekładem terminologii oraz frazeologii prawniczej, a także pragmatyką przekładu.

O problemach tłumaczeniowych frazeologii prawniczej i jej korzyściach dla przekładu prawniczego

Frazeologia prawnicza jest istotnym elementem komunikacji prawniczej pod względem ilościowym i jakościowym. Jej przekład sprawia tłumaczom jednak wiele trudności, czego dowodzą analizy błędów. Tłumacze często nie wiedzą, kiedy mają do czynienia ze stałymi związkami wyrazowymi języka prawniczego, często nie znają też właściwych odpowiedników w docelowym języku prawniczym. Podczas wystąpienia omówione zostaną sposoby identyfikacji stałych związków wyrazowych niemieckiego oraz polskiego języka prawniczego, ich typologia oraz techniki przekładu. Końcowe rozważania poświęcone są wykorzystaniu szeroko pojmowanej frazeologii prawniczej w celu ułatwienia przekładu jej samej oraz przekładu całych tekstów prawniczych.

SEKCJA UKRAIŃSKA

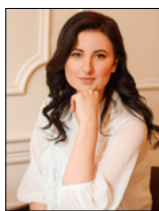

dr Jagoda Dzida – prawnik, adiunkt w Laboratorium Kryminalistyki na Wydziale Prawa i Administracji UAM w Poznaniu. Naukowo zajmuje się kryminalistyką, a zwłaszcza zagadnieniem wykrywania kłamstwa na podstawie obserwacji behawioralnej oraz badaniami dokumentów (ze szczególnym uwzględnieniem kryminalistycznych badań pisma ręcznego). Popularyzuje wiedzę z zakresu kryminalistyki w ramach wydarzeń naukowo-kulturalnych (m.in. Noc Naukowców, Poznański Festiwal Nauki i Sztuki, Festiwal Kryminalistów GRANDA) oraz w ramach prelekcji naukowych.

O tłumaczu przysięgłym Holmesie, czyli: kto powinien wykrywać fałszerstwa dokumentów?

Dokument autentyczny, fałszywy, sfalszowany... Pojęcia te nie są zbyt jasne w mowie potocznej, jednak każdy z nas chciałby czasem, niczym Sherlock Holmes, wykryć przestępstwo fałszerstwa dokumentów. Pokusa jest tym silniejsza, im więcej mamy na co dzień styczności z dokumentami. Tłumacze przysięgli nie są tu wyjątkiem. Co jednak wolno tłumaczom, jako osobom zobowiązanym do zachowania tajemnicy zawodowej? Czy mogą zgłosić popełnienie przestępstwa, nie narażając się na odpowiedzialność dyscyplinarną?

W ramach wystąpienia przedstawione zostaną pojęcia dokumentu autentycznego, fałszywego i sfalszowanego, funkcje dokumentu w kryminalistyce, pokazane zostaną sposoby badania dokumentów i możliwości wykrycia ich fałszerstwa; nie zabraknie również kilku słów o przestępstwach przeciwko dokumentom, o odpowiedzialności tłumaczy przysięgłych oraz możliwości złożenia przez tłumaczy zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

mgr Natalia Vivchar – lektorka języka specjalistycznego dla lekarzy, tłumacz medyczny z 6-letnim doświadczeniem w zawodzie. Tłumaczy na szkoleniach specjalistycznych dla lekarzy chirurgów, laryngologów, kardiologów, onkologów w wiodących placówkach opieki zdrowotnej w Polsce, m.im. Centrum Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie, Centrum Słuchu i Mowy w Kajetanach, Narodowym Instytucie Kardiologii w Aninie. Ponadto wykonuje tłumaczenia tekstów naukowych i naukowo-popularnych z zakresu medycyny i farmacji.

Tłumaczenie badania przedmiotowego, w tym neurologicznego, jako nieodłącznej części epikryzy

Szkolenie ma na celu doskonalenie kompetencji w tłumaczeniu opisów badania przedmiotowego, szczególnie z uwzględnieniem badania neurologicznego, analizę najczęściej używanych, tzw. standardowych wyrażen, „autorskich” skrótów. Część teoretyczna będzie zawierała analizę struktury badania przedmiotowego i neurologicznego w języku ukraińskim oraz odpowiedniki w języku polskim, natomiast w części praktycznej sekcji skupimy się na wspólnym tłumaczeniu kilku fragmentów opisów badań oraz chwytach, które pomogą „rozcztać nieczytelne” i „zrozumieć niezrozumiałe”.

mgr Yuliya Gogol – tłumacz przysięgły języka ukraińskiego. Absolwentka studiów humanistycznych (kierunek historia) na Ukraińskim Uniwersytecie Katolickim we Lwowie, skąd pochodzi, oraz studiów magisterskich z dyplomacji na Collegium Civitas w Warszawie, gdzie mieszka i pracuje. Od ponad 10 lat tłumaczy, a jej specjalizacją i zarazem wielką pasją są tłumaczenia ustne. Wykonuje również dużo tłumaczeń pisemnych na potrzeby sądów czy tłumaczeń sądowych na zlecenie klientów prywatnych. Interesuje się współczesnymi wyzwaniami technologicznymi z punktu widzenia zawodu, ale też i w życiu codziennym stara się podążać za rozwojem technologicznym.

Dokument cyfrowy w zawodzie tłumacza przysięgłego – warsztat praktyczny/dyskusja

Zrzuty ekranu, publikacje internetowe oraz maile coraz częściej stają się dowodami w sprawie, a korespondencja na komunikatorach jest notorycznie dołączana do spraw rodzinnych. W trakcie warsztatu zostaną poruszone kwestie praktyczne przygotowania tłumaczenia poświadczanego dokumentu cyfrowego. W oparciu o doświadczenie praktyczne zostanie przedstawiony sposób opisu takiego rodzaju tłumaczeń. Omówione zostanie postępowanie w przypadku tekstów dwujęzycznych, które dość często występują w korespondencji za pośrednictwem komunikatorów. W trakcie warsztatu zostaną przeanalizowane wzory tłumaczeń dokumentów elektronicznych i sposób ich opisu.

SEKCJA WŁOSKA

dr Łukasz Jan Berezowski – filolog, italianista, doktor nauk humanistycznych (2012). Absolwent Katedry Italianistyki (2007), Instytutu Lingwistyki Stosowanej (2008) oraz Szkoły Prawa Włoskiego i Europejskiego Uniwersytetu Warszawskiego i Università degli Studi di Catania (2013). Stypendysta uniwersytetów w Rzymie, Neapolu i Perugii. Adiunkt w Zakładzie Italianistyki Uniwersytetu Łódzkiego (od 2014). Autor i współautor ponad 30 publikacji naukowych z zakresu lingwistyki prawniczej, przekładu prawno-prawniczego i specjalistycznego, przekładoznawstwa, socjolingwistyki i leksykografii. Biegły sądowy w dziedzinach jurslingwistyka oraz prawo obce (system prawny Republiki Włoskiej) przy Sądzie Okręgowym w Warszawie. Członek PT TEPIS (od 2014), przewodniczący sekcji włoskiej PT TEPIS (od 2015). W tym czasie zorganizował blisko 40 warsztatów i konferencji dla tłumaczy języka włoskiego.

Nazewnictwo organów władzy sądowniczej we Włoszech i w Polsce a ich ekwiwalencja formalna i pragmatyczna: studium porównawcze w oparciu o dane korpusowe

Podstawowe pojęcia i definicje związane z nazewnictwem sądownictwa powszechnego, administracyjnego i specjalnego we Włoszech i w Polsce (podobieństwa i różnice, problemy związane z przekładem nazw organów sądowych i godności sędziowskich w omawianej parze językowej). Równoległe studium terminologiczno-kontekstowe z wykorzystaniem list frekwencyjnych i narzędzi korpusowych (m.in. Corpus Italiano, Narodowy Korpus Języka Polskiego).

dr Roberto Privitera – radca prawny, ukończył z wyróżnieniem Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego oraz Wydział Prawa Università degli Studi di Catania, kierownik Szkoły Prawa Włoskiego i Europejskiego UW. Wykładał prawo włoskie w ramach IPSKT Instytutu Lingwistyki Stosowanej UW. Specjalizuje się w prawie gospodarczym (prawo spółek, kontrakty), prawie rodzinnym oraz w międzynarodowych postępowaniach sądowych. Prowadzi stałą obsługę klientów włoskojęzycznych. Występował jako prelegent podczas licznych konferencji oraz szkoleń z zakresu prawa włoskiego i polskiego oraz włoskiego języka prawniczego (m.in. jako prowadzący intensywny kurs tłumaczeń prawniczych oraz repetytoria dla tłumaczy organizowane przez PT TEPIS).

Warsztat tłumaczenia prawniczego: dokumenty związane z przepisami prawa drogowego we Włoszech i Polsce oraz przestępstwa z ich naruszenia wynikające

Omówienie regulacji włoskiego i polskiego prawodawstwa związanego z wykroczeniami w ruchu drogowym i przestępstwami przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji (m.in. *omicidio stradale*, *pirateria (in recidiva)* etc.) i stosowanych sankcji karnych (np. *sospensione della patente*, *confisca del veicolo* etc.). Tłumaczenie dokumentów z przedmiotowego obszaru z języka włoskiego na polski i vice versa.

dr hab. Agnieszka Woch, prof. UŁ – doktor habilitowany nauk humanistycznych w zakresie językoznawstwa, profesor nadzwyczajny w Zakładzie Językoznawstwa Romańskiego Uniwersytetu Łódzkiego, romanistka, italianistka, językoznawca, teoretyk i praktyk przekładu specjalistycznego, autorka i współautorka ponad 50 publikacji naukowych z zakresu analizy dyskursu, pragmatyki, przekładu i dydaktyki języków specjalistycznych (m.in. serii wydawniczej podręczników pt. *Utile e traducibile. Esercizi di lessico settoriale e quotidiano*, części I i II, Łódź: WUŁ, 2021/2023).

Warsztat tłumaczenia medycznego: przekład dokumentacji szpitalnej

Warsztat obejmie tłumaczenie tekstów medycznych z zakresu diagnostyki i terapii schorzeń (fragmenty karty szpitalnej: wywiad lekarski, przebieg choroby, rozpoznanie, zalecenia). Uczestnicy otrzymają glosariusz terminów medycznych oraz listę przydatnych materiałów do tłumaczeń z tej dziedziny.

SEKCJA ROSYJSKA

dr Magdalena Majchrzyk – absolwentka filologii słowiańskiej KUL, tłumaczka specjalistyczna i przysięgła języka rosyjskiego, Członkini Zwyczajna TEPIS-u od 2013 roku. Przez kilkanaście lat związana z rosyjskimi spółkami sektora petrochemicznego, obecnie wykładowczyni akademicka. Autorka szkoleń, seminariów i warsztatów z zakresu tłumaczeń ustnych (konsekwentnych i symultanicznych) oraz specjalistycznych (międzynarodowy obrót gospodarczy, prawo, branża TSL) o różnym stopniu zaawansowania.

Znaki manipulacyjne na opakowaniach transportowych – zastosowanie, podobieństwa i różnice terminologiczne w językach polskim i rosyjskim

Znaki manipulacyjne stosowane są w toku realizacji przeważającej większości umów handlowych. W międzynarodowym obrocie towarów sposoby znakowania dostarczanych produktów są kluczowe, a ich niewłaściwe tłumaczenie może mieć dla tłumacza poważne następstwa materialnoprawne. Podczas referatu przyjrzymy się najbardziej popularnym, zunifikowanym znakom manipulacyjnym w parze językowej rosyjski-polski, zwrócimy uwagę na podobieństwa i różnice terminologiczne oraz wskażemy najczęstsze „pułapki” językowe.

Zaprezentowany materiał może być szczególnie przydatny dla tłumaczy, zajmujących się międzynarodowym obrotem gospodarczym towarów oraz adeptów zawodu i początkujących tłumaczy – pozwoli na stworzenie obszernego glosariusza tematycznego.

Referat z założenia ma mieć formę warsztatową, jednakże ze względu na formę on-line i związaną z nią trudną do przewidzenia aktywność uczestników spotkania, może zostać również zaprezentowany w sposób zbliżony do wykładu.

dr Magdalena Kuratczyk – rusycystka, absolwentka Uniwersytetu Warszawskiego, wieloletni pracownik Wydziału Lingwistyki Stosowanej UW, docent w Katedrze Rusycystyki i wykładowca Interdyscyplinarnego Podyplomowego Studium Kształcenia Tłumaczy, w którym prowadzi zajęcia z analizy rosyjskiego dyskursu prawnego. Zainteresowania naukowe: leksykografia, terminologia prawnicza, lingwistyka korpusowa, słownictwo i gramatyka współczesnego języka rosyjskiego. Autorka polsko-rosyjskiego i rosyjsko-polskiego *Słownika terminologii prawniczej* (C.H. Beck 2019) i słownika rosyjskich form czasownikowych (*Tablice czasowników rosyjskich*, PWN 2008). Współautorka kilku innych słowników, w tym *Wielkiego słownika rosyjsko-polskiego* (PWN 2004) i *Wielkiego słownika polsko-rosyjskiego* (PWN 2005), a także podręczników akademickich do gramatyki rosyjskiej i kilkudziesięciu artykułów naukowych.

Czy sprawiedliwość to zawsze справедливость? Polsko-rosyjska homonimia międzyjęzykowa w dwujęzycznych słownikach prawniczych

Pokrewieństwo języka polskiego i rosyjskiego sprawia, że bez trudu da się wyodrębnić liczną grupę bliskich pod względem brzmienia i znaczenia par wyrazów i wyrażeń, które można określić jako homonimy międzyjęzykowe, np. *справедливость* – sprawiedliwość, *банкротство* – bankructwo, *задаток* – zaatek.

Ta bliskość sprawia, że autorzy słowników dwujęzycznych (nie tylko prawniczych) zestawiają je w pary z bez głębszego wnikania w stojące za nimi pojęcia, rzeczywistości prawne, sferę użycia, cechy językowe itp. Tymczasem wiele z nich to słowa-pułapki, które bez wyczerpującego opisu nie powinny być podsuwane do wykorzystywania w przekładzie.

Podczas warsztatów przyjrzymy się kilku dwujęzycznym słownikom prawniczym z punktu widzenia sposobu prezentacji, opisu oraz wzajemnych relacji wybranych homonimów międzyjęzykowych.

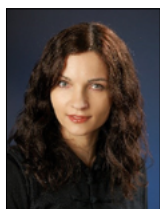
mec. Natalia Wasilenko – tłumacz przysięgły języka rosyjskiego (od 2006), z wyróżnieniem ukończyła studia prawnicze w Rosji, studia podyplomowe z zakresu prawa gospodarczego i europejskiego oraz studia doktoranckie na WPiA UW. Posiada 10-letnie doświadczenie adwokackie w Rosji. Od 2000 r. wykładowca akademicki na polskich uczelniach: UW (IPSKT ILS), UWM, UMCS. Korektor językowy i merytoryczny pierwszego dwujęzycznego rosyjsko-polskiego Kodeksu spółek handlowych (Wydawnictwo BECK, 2010). Biegły sądowy w sprawach wymagających znajomości przepisów prawa rosyjskiego i białoruskiego.

Analiza tłumaczenia na język rosyjski tekstu pouczenia procesowego z wykorzystaniem ChatGPT

Perspektywy wykorzystania sztucznej inteligencji (AI) w pracy tłumacza przysięgłego na przykładzie analizy jakości tłumaczenia na język rosyjski tekstu pouczenia procesowego (przetłumaczonego za pomocą AI).

Uczestnicy otrzymają do wspólnej pracy tekst pouczenia prawnego załączanego do pisma „Zawiadomienie oskarżonego o terminie pierwszej rozprawy głównej” (ok. 10 tys. znaków), a także jego tłumaczenie za pomocą AI. Ćwiczenia mają na celu wspólne redagowanie tekstu tłumaczenia wykonanego przez AI.

SEKCJA JĘZYKÓW ORIENTALNYCH

dr hab. Joanna Grzybek – konsultantka Państwowej Komisji Egzaminacyjnej w Ministerstwie Sprawiedliwości, prowadzi ćwiczenia z chińsko-polskiego przekładu specjalistycznego w Zakładzie Japonistyki i Sinologii w Instytucie Orientalistyki UJ. Jest członkiem zarządu spółki Globoscope sp. z o.o. (oferującej m.in. szkolenia w zakresie kultury prawa i biznesu); członkinią zarządu Polskiego Centrum Studiów nad Prawem i Gospodarką Chin UW. Studiowała etnolingwistykę na Uniwersytecie im. A. Mickiewicza, język i kulturę Chin na Sichuan University oraz biznes międzynarodowy na Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu. Prawa ChRL uczyła się w School of Law and Economy of China na WPiA UW oraz w Szkole Prawa i Kultury Chińskiej na WPiA UJ. Współpracowała z University of Political Science and Law w Xi'an, Chongqing, Wuhan oraz Lanzhou. Prowadzi badania w zakresie teorii i praktyki przekładu specjalistycznego, w szczególności chińskiego języka prawnego i prawniczego, biznesowego oraz chińskiej kultury prawnej. Do jej ostatnich osiągnięć należy tłumaczenie Konstytucji ChRL na zlecenie Biblioteki Sejmowej RP.

Pozew i wniosek jako pisma inicjujące postępowanie cywilne w tłumaczeniu chińsko-polskim

Podczas warsztatów omówiona zostanie problematyka tłumaczenia pism stanowiących podstawę wszczęcia postępowania z inicjatywy stron oraz z urzędu. Uczestnicy wspólnie z prowadzącą będą pracować nad fragmentami paralelnych pozwów i wniosków z Chin oraz z Tajwanu. Szczególna uwaga zostanie zwrócona na trudności przekładu wynikające z różnic gramatycznych pomiędzy językiem polskim a chińskim. Podjęta zostanie próba zidentyfikowania pułapek tłumaczeniowych wynikających z synonimii, polisemii oraz różnic w kulturach prawnych. Uczestnicy zostaną także zaktywizowani w kierunku współtworzenia listy polskich terminów i kolokacji oraz ich ekwiwalentów we współczesnym języku chińskim używanym w dwóch różnych systemach prawnych

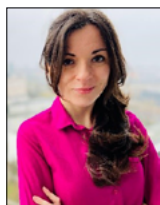

dr Emilia Wojtasik-Dziekan – doktor nauk humanistycznych z zakresu językoznawstwa porównawczego na podstawie pracy doktorskiej pt. *Umowy prawa cywilnego w przekładzie koreańsko-polskim i polsko-koreańskim* (2018), magister filologii koreańskiej UAM (2008), magister filologii o specjalności etnolingwistyka (z wiodącym j. koreańskim i angielskim) UAM (2005). Czynny tłumacz pisemny i ustny pary językowej koreański-polski. Doświadczona dydaktyczka (na UAM w Poznaniu naucza m.in. języka koreańskiego, translatoologii polsko-koreańskiej, kultury Korei itp.), badaczka (języki specjalistyczne w parze koreański-polski, komparatystyka prawnojęzykowa i kulturowojęzykowa, przekład specjalistyczny szczególnie prawny i prawniczy), koreanistka i językoznawczyni.

O płatnościach i związanych z nimi zapisach w umowach koreańskiego i polskiego prawa cywilnego – na wybranych przykładach

Spotkanie zostanie poświęcone zagadnieniu płatności oraz możliwości zapisania warunków dotyczących płatności w klauzulach wybranych umów sporządzonych na

gruncie koreańskiego i polskiego prawa cywilnego. Szczególna uwaga zostanie zwrócona na rodzaje płaćności, sposób ich dokonywania, a także na terminy ustalone decyzją stron i stanowiące odwołania do terminów zapisanych w stosownych ustawach. Punktem wyjścia do ustaleń terminologicznych powiązanych z płaćnościami będą zatem wybrane umowy cywilnoprawne i stosowane w nich najczęstsze zapisy.

dr Daria Zozuła – doktor nauk humanistycznych w zakresie językoznawstwa porównawczego (2018), adiunkt w Instytucie Orientalistyki UAM, tłumacz przysięgły języka indonezyjskiego (TP 105/18).

Uprzedzenia i nieporozumienia w komunikacji profesjonalnej na przykładzie kontaktów pracowników polsko-indonezyjskich

Celem prezentacji jest przedstawienie autentycznych sytuacji (takich jak rozmowa polskiego pracodawcy dyscyplinującego indonezyjskiego podwładnego, czy spotkanie właściciela hotelu pracowniczego z mieszkańcami pochodzącymi z Indonezji), podczas których doszło do nieporozumień w komunikacji w związku z różnicami kulturowymi. Podczas wystąpienia zostaną nakreślone ogólne różnice pomiędzy obiema kulturami oraz obszary tematyczne (takie jak wyznanie, płeć czy higiena osobista), potencjalnie mogące być źródłem konfliktu. Na koniec prelegentka proponuje praktyczne sposoby na uniknięcie nieporozumień. Omówione sytuacje i sposoby radzenia sobie z nimi mogą być przydatne dla każdego tłumacza pracującego z klientami z polskiego i indonezyjskiego kręgu kulturowego.